

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए गए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

For instructions in Odia see Page 2 of this booklet. / उड़िया में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer EITHER Part IV (Language I) OR Part V (Language II) in ODIA language, but NOT BOTH. 2. Candidates are required to answer Parts I, II, III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them. 3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately. 4. Use Blue/Black Ball Point Pen only for writing particulars on this page/markings responses in the Answer Sheet. 5. The CODE for this Language Booklet is B. Make sure that the CODE printed on Side-2 of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet. 6. This Test Booklet has two Parts, IV and V consisting of 60 Objective Type Questions, and each carries 1 mark : Part IV : Language I – (Odia) (Q. Nos. 91 – 120) Part V : Language II – (Odia) (Q. Nos. 121 – 150) 7. Part IV contains 30 questions for Language I and Part V contains 30 questions for Language II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Odia language have been given. In case the language(s) you have opted for as Language I and/or Language II is a language other than Odia, please ask for a Supplement (Language) Test Booklet of B Code that contains questions on that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form. No change in languages is allowed. 8. Candidates are required to attempt questions in Language II (Part V) in a language other than the one chosen as Language I (Part IV) from the list of languages. 9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same. 10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.	1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) उड़िया भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं। 2. परीक्षार्थी भाग I, II, III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से। 3. अंग्रेज़ी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं। 4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल नीले/काले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें। 5. इस भाषा पुस्तिका का कोड B है। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का कोड, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य प्रश्न पुस्तिका पर छपे कोड से मिलता है। अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ। 6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, तथा प्रत्येक 1 अंक का है : भाग IV : भाषा I – (उड़िया) (प्रश्न सं. 91 – 120) भाग V : भाषा II – (उड़िया) (प्रश्न सं. 121 – 150) 7. भाग IV में भाषा I के लिए 30 प्रश्न और भाग V में भाषा II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल उड़िया भाषा से सम्बन्धित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा I और/या भाषा II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) उड़िया के अलावा है/हैं, तो कृपया B कोड वाली उस भाषा वाली परिशिष्ट (भाषा) परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए। भाषाओं का परिवर्तन अनुमन्य नहीं है। 8. परीक्षार्थी भाषा II (भाग V) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो। 9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें। 10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

Name of the Candidate (in Capital Letters) : _____

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Roll Number (अनुक्रमांक) : in figures (अंकों में) _____

: in words (शब्दों में) _____

Centre of Examination (in Capital Letters) : _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Candidate's Signature : _____ Invigilator's Signature : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____ निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Facsimile signature stamp of Centre Superintendent _____

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ 20 ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ଅଛି ।

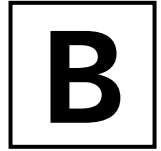
MAK-23-I

ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ କୋଡ୍

ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର I

ଭାଗ IV & V

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପରିଶିଷ୍ଟ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ ମିଳିବା ଯାଏ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଖୋଲ ନାହିଁ ।

ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକର ପଛପୃଷ୍ଠାରେ (ପୃଷ୍ଠା 19 & 20) ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶସବୁକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପଢ଼ ।

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ:

1. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ମୁଖ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକର ଅତିରିକ୍ତ ପରିଶିଷ୍ଟ ଅଟେ । ଯେଉଁ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ଭାଗ IV (ଭାଷା I) ଅଥବା ଭାଗ V (ଭାଷା II) ରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଛିଡ଼ା କରିଛନ୍ତି, ସେହିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ଭାଗ ପାଇଁ ନୁହେଁ ।
2. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ଭାଗ I, II, III ଭାଗ ମୁଖ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକରୁ ଉତ୍ତର ଦେବେ ଏବଂ ଭାଗ IV ଓ V ସେମାନଙ୍କ ପସନ୍ଦ ମୁତାବକ ଭାଷାରେ ଦେବେ ।
3. ଇଂରାଜୀ ଓ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷାରେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଭାଗ IV ଓ V (ମୁଖ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ) ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଭାଷା ପରିଶିଷ୍ଟ ପାଇଁ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଦିଆଯିବ ।
4. କେବଳ ବ୍ଲୁ କିମ୍ବା ବ୍ଲୁ କ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା/ଚିହ୍ନିତ କରିବାରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
5. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକର କୋଡ୍ ହେଉଛି **B** । ମୁଖ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକର ଉପର ଓ ଉତ୍ତରଖାତାର ପୃଷ୍ଠା-2 ସମାନ କୋଡ୍ ରହିବା ନିଶ୍ଚିତ । ଭାଷା ପରିଶିଷ୍ଟର କୋଡ୍ ମଧ୍ୟ ସମାନ ରହିବ । ଏଥିରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲେ, ପରୀକ୍ଷା ପରୀଚାଳକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣପୂର୍ବକ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ବଦଳାଇ ଦେବେ ।
6. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର 2 ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ — ଭାଗ IV ଓ ଭାଗ V, ସମୁଦାୟ 60ଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବଳିତ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ 1 ।
ଭାଗ IV : ଭାଷା I – (ଓଡ଼ିଆ) (ପ୍ରଶ୍ନ 91 ରୁ 120)
ଭାଗ V : ଭାଷା II – (ଓଡ଼ିଆ) (ପ୍ରଶ୍ନ 121 ରୁ 150)
7. ଭାଗ IV ଭାଷା I ରେ 30ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ଭାଗ V ଭାଷା II ରେ 30ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି । ଏହି ପରିଶିଷ୍ଟରେ କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦି ଭାଷା I ଅଥବା ଭାଷା II ରେ କ୍ରମେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଏ ଚାହୁଁଥିବା ଭାଷା ଅଛି, ତେବେ ଦୟାକରି **B** କୋଡ୍ ବାଲା ଭାଗ ମାଗିନିଅନ୍ତୁ । ଆବେଦନ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବା ଭାଷାକୁ ହିଁ ଚୟନ ଭାଷା ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଭାଷାର ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।
8. ଭାଷା II (ଭାଗ V) ରେ ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ଭାଷା I (ଭାଗ IV) ଭାଷା ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭାଷା, ଯାହା ଚୟନ କରାଯାଇଥିବ ସେହି ଭାଷାରେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଦିଆଯିବ ।
9. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ‘ରଫକାର୍ଯ୍ୟ’ ଲେଖାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ହିଁ କେବଳ ରଫ୍ କରାଯାଇ ପାରିବ ।
10. ଭଲଭାବରେ ଚିହ୍ନା କରି OMR ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଉତ୍ତର ମାର୍କ କରନ୍ତୁ । ଏଥିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ନାହିଁ ଅଥବା ଧଳାକାଳି ବ୍ୟବହୃତ ହେବ ନାହିଁ ।

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀର ନାମ (ବଡ଼ ଅକ୍ଷରେ ଲେଖନ୍ତୁ) : _____

ରୋଲ ନମ୍ବର : ଅଙ୍କରେ ଲେଖନ୍ତୁ _____

: ଶବ୍ଦରେ ଲେଖନ୍ତୁ _____

ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର (ବଡ଼ ଅକ୍ଷରେ ଲେଖନ୍ତୁ) : _____

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀର ହସ୍ତାକ୍ଷର : _____ ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କର ହସ୍ତାକ୍ଷର _____

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent : _____

Candidates should answer questions from the following Part only if they have opted for **ODIA** as **LANGUAGE – I.**

A horizontal arrow pointing to the right, originating from the right side of the text box.

ଭାଗ IV ଭାଷା I ଓଡ଼ିଆ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ନିର୍ବାଚନକରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । (ପ୍ରଶ୍ନ 91 – 105)

91. ପଠନର ଏଇ ଦୁଇ ଭାଗକୁ ମିଳାଇ ଦେଖନ୍ତୁ —

ପଠନ ଉପାୟ	ପାଠକ କ'ଣ କରନ୍ତି
A. ଅନୁମାନ କରିବା	i. ଲେଖକ କିପରି ଲେଖନ୍ତି ଆଧାରରେ ଅନୁଭବ କରି ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତି ।
B. ଅନୁମାନ ଚିନ୍ତାଧାରା	ii. ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ସହ ସେମାନେ ପରିଚିତ ନୁହଁନ୍ତି, ପ୍ରସଙ୍ଗର ଏକ ଅଂଶ ଆଧାରରେ ତାହା ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତି ।
C. ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବା	iii. ଉପକ୍ରମ କିମ୍ବା ଶୀର୍ଷକ ପଢ଼ି କିପରି ତଥ୍ୟ କ୍ରମାବଳୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତି ।
D. ପୁଞ୍ଜୀକୃତ ପଠନ	iv. ପାଠ୍ୟରେ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାର କିପରି କରାଯାଇଛି ତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାନ୍ତି ।
E. ପାଠ୍ୟର କ୍ରମ ଜାଣିବା	v. ସେମାନେ ଶୀର୍ଷକ ତଥା ଛବିକୁ, ପାଠ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ବୁଝାଇବାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି ।

- (1) A-ii, B-i, C-iii, D-iv, E-v
- (2) A-i, B-iv, C-v, D-ii, E-iii
- (3) A-iv, B-iii, C-ii, D-i, E-v
- (4) A-v, B-i, C-ii, D-iv, E-iii

92. ମୁଁ ଯେ ନିର୍ଭୁଲ ଉପରେ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ‘ତା’ର ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ ।’

- (1) ନିଜେ ଆକଳନ କରି
- (2) ପରିମାର୍ଜନା କରି
- (3) ଭାଷାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି
- (4) ମନେ ରଖି

93. ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଗୋଟିଏ ଗୀତ ଗାଇଲେ — “ମୁଣ୍ଡ ଓ କାନ୍ଧ, ଆଣ୍ଠୁ ଓ ପାଦର ଆଙ୍ଗୁଳି” ଗାଇବା ବେଳେ ସେମାନେ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗ ଛୁଇଁ ଦେଖାଉଥିଲେ । କେଉଁ ପଦ୍ଧତିର ବ୍ୟବହାର କରି ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଥିଲେ ?

- (1) ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାରୀରିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
- (2) କଥାପୋକଥନ ମୂଳକ ଭାଷାଶିକ୍ଷା
- (3) ନିର୍ବାଚନ ମୂଳକ
- (4) ଦୃଶ୍ୟ-ଭାଷିକ

94. ପୂର୍ବ ପାଠ୍ୟରେ ଥିବା ଶବ୍ଦାବଳୀ ଉପରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଦଳଗତ ଭାବରେ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇଥାଏ । ତାପରେ ସେମାନେ ଆଉ ଏକ ଦଳରେ ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ବିନିମୟ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା କାହାର ଉଦାହରଣ ?

- (1) ପଠନ ମୂଲ୍ୟାୟନ
- (2) ଫିଡ୍‌ବ୍ୟାକ୍
- (3) ପୁରୁଷ ଆକଳନ
- (4) ସ୍ୱତଃ ଆକଳନ

95. ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷକ ମୋତେ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀରେ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ବା ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ ଲେଖି ଦେଲେ ଏବଂ ମୋତେ ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ କ'ଣ ଲେଖା ଅଛି କୁହାକୁ ଜଣାଇବାକୁ କହିଲେ ।

ଦିଆଯାଇଥିବା ଲିଷ୍ଟରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ କ'ଣ ?

- (1) ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟକୁ ମନେରଖି ମୁଁ ଭାଷାକୁ ମନେ ପକାଏ
- (2) ମୁଁ ଶୁଣିଲେ ଭାଷା ଚିହ୍ନିପାରେ
- (3) ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନିମଗ୍ନ ହେବା ପରେ ମୁଁ ଭାଷା ମନେ ପକାଇଥାଏ
- (4) ମୁଁ ଦେଖିଲେ ଭାଷା ମନେ ପକାଏ

96. ସମ୍ଭାବନା (A) : ସ୍କୁଲରେ ଯୋଗଦେବା ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଭାଷା ବ୍ୟବହାରର ଦକ୍ଷତା ଥାଏ ।

କାରଣ (R) : ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିରେ ବିବିଧତା ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ନିଜର ଦକ୍ଷତା ଦେଖାଇ ପାରିନଥାନ୍ତି ।

ନିମ୍ନ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) (A) ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ (R) ମିଥ୍ୟା
- (2) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍ ଏବଂ (R), (A) ର ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ନୁହେଁ
- (3) (A) ମିଥ୍ୟା କିନ୍ତୁ (R) ସତ୍ୟ
- (4) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ଠିକ୍ ଏବଂ (R), (A) ର ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର

97. ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମନ୍ତବ୍ୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଥାଏ । ତା'ର ସାଙ୍ଗଙ୍କ ସହିତ ଏବଂ ଦୁଇବର୍ଷର ଶିଶୁ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିଭଳି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଥାଏ । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଲା – ମନ୍ତବ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ପରିବେଶରେ କିପରି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରାଯାଏ ତାହା ଜାଣିଛି । ଏଇ ଭାଷାକୁ କେଉଁ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ?

- (1) ପ୍ରାୟୋଗିକ
- (2) ଅର୍ଥତାତ୍ତ୍ୱିକ
- (3) କଥନ କଳା
- (4) ବାସ୍ତବବାଦୀ

98. ଜଣେ ମା ତାଙ୍କର ପିଲା ଏପରି କଥା କହିବା ଶୁଣିଲେ ଯାହା ସେ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ କାହାଠାରୁ ଶୁଣି ନଥିଲେ । ସେ ଜାଣିଥିବା ତଥ୍ୟ ଯେ ପିଲାମାନେ ନିଜ ପରିବାର ଓ ପାରିବାରିକ ପରିବେଶରୁ ଶିକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ଏ ସଂପର୍କରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲା । ତାଙ୍କର ଏ ଧାରଣା କେଉଁ ପରିବେଶ ବା କଳ୍ପନା ସଂପର୍କରେ ସୂଚିତଥାଏ ?

- (1) ଗଠନତତ୍ତ୍ୱ
- (2) ବ୍ୟାବହାରିକବାଦ
- (3) ବହୁଭାଷିକତା
- (4) ସ୍ଥାନୀୟବାଦ

99. ଯେଉଁ କୌଶଳ ପାଠ୍ୟନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପାଠ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପିଲାଙ୍କ ମନରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ, ଏବଂ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷଣ କୌଶଳର ମୂଳଦୁଆ ସ୍ଥାପନ କରାଇଥାଏ ତାହା ହେଲା —

- (1) ଜରୁରୀ ସାମଗ୍ରୀ
- (2) ଜରୁରୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
- (3) ଜରୁରୀ ସାକ୍ଷରତା
- (4) ଜରୁରୀ ସମାଧାନ

100. ଘରେ ପିଲାମାନଙ୍କପାଇଁ ଜେଜେମା ବହିରୁ କାହାଣୀ ସବୁ ପଢ଼ି ଶୁଣାଇ ଥାନ୍ତି । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁସ୍ତକ ତଥା ନୂତନ ଭାବ ସଂପର୍କରେ ସୂଚାଇଥାନ୍ତି, ଫଳରେ ପିଲାମାନେ ଏହା ସହିତ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ସଂପୃକ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତି । ଏ କୌଶଳକୁ କୁହାଯାଏ —

- (1) କଥୋପକଥନ ମୂଳକ ପଠନ
- (2) ପାରସ୍ପରିକ ପଠନ
- (3) ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପଠନ
- (4) ନମୂନା ପଠନ

101. ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଠନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ ଫୋନିମ୍ ଓ ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷାଦେଇ, ଫୋନିମ୍‌କୁ ଏକତ୍ର କରି କିପରି ଶବ୍ଦଗଠନ କରାଯାଇପାରିବ ଶିକ୍ଷାଦେବା ପଦ୍ଧତିକୁ କୁହାଯାଏ —

- (1) ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷା ପଦ୍ଧତି
- (2) ନିମ୍ନ-ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପଦ୍ଧତି
- (3) ଗଠନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି
- (4) ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ-ନିମ୍ନ ପଦ୍ଧତି

102. ସମ୍ଭାବନା (A) : ଫୋନେଟିକ ବନାନର ବ୍ୟବହାର ଠିକ୍ ଭାବରେ ଶିଖିବା ଓ ପଠନ କରିବାରୁ ଦକ୍ଷତାକୁ ହ୍ରାସ କରାଇଥାଏ ।

କାରଣ (R) : ଯେତେବେଳେ ସାନ ପିଲାମାନେ ସେମାନେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏହା ଶୁଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚାରଣରେ ପଠନ ଦକ୍ଷତାକୁ ହ୍ରାସ କରାଇନଥାଏ ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି —

- (1) (A) ସତ୍ୟ ମାତ୍ର (R) ଅସତ୍ୟ
- (2) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ (R), (A) ର ଠିକ୍ କାରଣ ନୁହେଁ
- (3) (A) ଅସତ୍ୟ ମାତ୍ର (R) ସତ୍ୟ
- (4) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ସତ୍ୟ ଏବଂ (R), (A) ର ଠିକ୍ କାରଣ

103. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଷାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କଥନ/ଉଚ୍ଚାରଣ ନିୟମ ଥିବାରୁ ନୂତନ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାବେଳେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ନିଜ କଥନରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରି ନଥାନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ୟାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାପାଇଁ କ'ଣ କରାଯାଇପାରେ ?

- (1) କଥନ ଉପରୁ ପାଇଁ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତ୍ରିଲ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବା
- (2) କ୍ରୀଡ଼ା ସଦୃଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କଥୋପକଥନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବା
- (3) ଭୁଲ୍ ହେଲେ ସଂଗେ ସଂଗେ ତାର ସଂଶୋଧନ କରାଇବା
- (4) ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପଠନ କରିବା

104. ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀକୁ ନୂତନ ଶବ୍ଦାବଳୀ ସହିତ ପରିଚିତ କରାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଏଥି ନିମନ୍ତେ କେଉଁଟି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ?

- (1) ଶବ୍ଦଟି ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ପରିବେଶର ଆଲୋଚନା କରି ଶିକ୍ଷକ ତା'ର ଅର୍ଥ ବୁଝାଇବା ଦରକାର ।
- (2) ଶବ୍ଦର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସୂଚନା ଶିକ୍ଷକ ଦେବା ଦରକାର ।
- (3) ଶିକ୍ଷକ ତା'ର ଅର୍ଥ ବୁଲ୍ ବୋତରେ ଲେଖି, ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଭଲଭାବରେ ମନେରଖିବାକୁ କହିବା ।
- (4) ଶବ୍ଦର ବିପରୀତାର୍ଥକ ଶବ୍ଦ ଦେଇ ସେ ଭାଷାରେ ତା'ର ଅର୍ଥ କହିବା ଦରକାର ।

105. ଭାଷା ଶିକ୍ଷା _____ ।

- (1) ସାମଗ୍ରୀ
- (2) ଧାରା
- (3) କୌଶଳ
- (4) ଆହରଣ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନ କବିତାଂଶଟି ପାଠକରି ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା

106 – 111 ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

ଭଲ କଥା ଲାଗେ କାନକୁ ଅଲଣା ।

ସତ୍ୟ ହୃଦେ ବାଜେ ଯେହ୍ନେ ଶତ ସୂତୀ;

ସ୍ୱାର୍ଥାହେଷି-ମିଥ୍ୟାବାଦେ ସଦା ରୁଚି !

ସତ୍ୟ ଲେଖେ ସ୍ଥାନ ନ ଲଭେ ମାନସେ,

ସଦା ଅଭିରୁଚି ରାଜସେ, ତାମସେ, 18୯୦।

ସଙ୍ଗୀତ ମୃଗୟା ପକ୍ଷୀ ନିଶା ପଶା-

ଖେଳ କଲ ତୁମ୍ଭେ ଜୀବନ ବ୍ୟବସା !

କିଏ ତୁମ୍ଭେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଆସିଲ କାହିଁକି ?

କାହିଁଯିବ ଥରେ ଭାଳିବ ନାହିଁକି !

ମୁକୁଟ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଲା ପଳିତ 18୯୫।

ରୋଧୁଲା ସ୍ୱର୍ଲୋକ ଦୃଷ୍ଟି ଛନ୍ଦ୍ରସିକ

ନିଜକୁ ନିଜର ବଢ଼ିମାର ଗଜେ

ମାପି ବଡ଼ ତୁମ୍ଭେ ହେଉଛ ସହଜେ

106. ସତ୍ୟର ହୃଦୟ କାହାଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ?

- (1) କଇଁଞ୍ଚି
- (2) ଛୁଞ୍ଚି
- (3) ନିନ୍ଦାରଟନା
- (4) କରୁବଚନ

107. ସ୍ୱାର୍ଥପର ମଣିଷ କେଉଁଥିରେ ରୁଚି ରଖୁଥାଏ ?

- (1) ଅନ୍ୟର କୁସାରଟନାରେ
- (2) ଅନ୍ୟକୁ ଆଘାତ ଦେବାରେ
- (3) ଅନ୍ୟକୁ ନିନ୍ଦାମାମୀ କରାଇବାରେ
- (4) ମିଥ୍ୟାକଥାରେ

108. କାନକୁ କେଉଁଜିନିଷ ଅଲଣା ଲାଗେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ?

- (1) ଅପ୍ରିୟକଥା
- (2) ମିଥ୍ୟାକଥା
- (3) ଭଲକଥା
- (4) କପଟକଥା

109. କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ‘ପଳିତ’ ଶବ୍ଦ ବୁଝାଉଛି ?

- (1) କୁସୂତ
- (2) ଶୁକ୍ଳ (କେଶ)
- (3) ଗଳିତ
- (4) ଦଳିତ

110. ‘ତାମସ’ – ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?

- (1) ତମୋଗୁଣ
- (2) କ୍ରୋଧ
- (3) ତାମ୍ର
- (4) ଅନ୍ଧାର

111. ‘ଅଭିରୁଚି’ ରେ କେଉଁ ଉପସର୍ଗ ରହିଛି ?

- (1) ଅବ
- (2) ଅପି
- (3) ଅଧି
- (4) ଅଭି

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନ ଅନୁଛେଦଟି ପାଠକରି ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା/ 112 – 120 ର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ମୁସଲମାନମାନେ ଦୀର୍ଘକାଳ ରାଜତ୍ବ କରିବା ଫଳରେ ଭାରତରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ସଂସ୍କୃତିର ଉତ୍ଭବ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସଂସ୍କୃତିରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ଭାରତୀୟମାନେ ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଓ ଫାର୍ସୀ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ, ମୁସଲମାନ ଆଇନକାନୁନରେ ଅଭିଜ୍ଞ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ମୁସଲମାନ ରାଜତ୍ବ କାଳର ବେଶଭୂଷା ଓ ଚାଲିଚଳନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଥିଲେ । ଏଣୁ ସେମାନେ ହିନ୍ଦୁ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ମୁସଲମାନହୁଅନ୍ତୁ ମୁସଲମାନ ଶାସନସଂସ୍ଥା ସହିତ ନିଜ ନିଜକୁ ମିଶାଇ ଚଳି ପାରୁନଥିଲେ । ଓଡ଼ିଆମାନେ ସର୍ବଦା ନିଜ ପ୍ରାଚୀନ ସଂସ୍କୃତିର ଅତିଭକ୍ତ ହୋଇ ନୂତନ ସଂସ୍କୃତି ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସହଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଶାସକମାନଙ୍କ କୌଣସି କ୍ଷତି ହୋଇ ନଥିଲା; ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପ୍ରଭୂତ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ବହୁ ଅଣଓଡ଼ିଆ ଜମିଦାର ମୁସଲମାନ-ମରହଟ୍ଟା ଶାସନ କାଳରେ ହିଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । କେବଳ ବ୍ରିଟିଶ ରାଜତ୍ବ କାଳରେ ହିଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଣଓଡ଼ିଆ ଓ ମଧ୍ୟବିଭୀନଙ୍କ ଉତ୍ଭବ ଘଟିଥିଲା ବୋଲି କହିଲେ ବା ଭାବିଲେ, ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୈତିହାସିକ ହେବ ।

ମୁସଲମାନ-ମରହଟ୍ଟା ଶାସନକାଳରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାହା ଘଟିଥିଲା, ବ୍ରିଟିଶ୍ ରାଜତ୍ବରେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେଲା । ୧୮୦୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଇଂରେଜମାନେ ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ଦଖଲ କଲେ, ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ଚରମ ଅଧୋଗତି ହୋଇସାରିଥିଲା । ଇଂରେଜ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦଖଲ କରିବା ପରେ ପରେ ହଠାତ୍

ଓଡ଼ିଶାର ଶାସନପଦ୍ଧତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ନ ଥିଲେ । ପୂର୍ବଶାସକମାନଙ୍କ ଶାସନପଦ୍ଧତି ଏଠାରେ ପୂର୍ବପରି ପ୍ରଚଳିତ ରହିଥିଲା, ମାତ୍ର ଏହି ଶାସନପଦ୍ଧତିରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ନ ଥିଲେ । ଫଳରେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ରାଜତ୍ବର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ ଅଣଓଡ଼ିଆ । ଏହି ଅଣଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗାଳୀମାନେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ଥିଲେ । ଏହି ଅଣଓଡ଼ିଆ କର୍ମଚାରୀମାନେ କେବଳ ଶାସନତନ୍ତ୍ରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ସବୁଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥିଲେ; ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ଜମିଦାରୀକୁ ମଧ୍ୟ କଲେ-ବଲେ-କଉଶଳେ ଅଧିକାର କରିନେଇଥିଲେ ।

112. କେଉଁମାନଙ୍କ ଦୀର୍ଘକାଳ ରାଜତ୍ବଯୋଗୁ ଭାରତରେ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ମୂଳଦୁଆ ପଡ଼ିଲା ?

- (1) ମୁସଲମାନ
- (2) ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ
- (3) ଇଂରେଜ
- (4) ପାରସୀ

113. ଭାରତୀୟଗଣ ଇସ୍ଲାମୀୟ ସଂସ୍କୃତିରୁ କ'ଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?

- (1) ନିଶାପାନ
- (2) ବେଶଭୂଷା
- (3) ଦୂରଦୃଷ୍ଟି
- (4) ଦରବାରୀ ବିଳାସ

114. ସଂସ୍କୃତିର ଭକ୍ତ ହୋଇ ମଧ୍ୟ କେଉଁମାନେ ସେହି ସଂସ୍କୃତିକୁ ନାପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ ?

- (1) ଓଡ଼ିଆ
- (2) ହିନ୍ଦୁ
- (3) ବଙ୍ଗାଳୀ
- (4) ମୁସଲମାନ

115. ମୁସଲମାନ-ମରହଟ୍ଟା ଶାସନ କାଳରେ କେଉଁମାନଙ୍କ ଆସନ ଦୃଢ଼ ହୋଇଥିଲା ?

- (1) ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତଗୋଷ୍ଠୀ
- (2) ରାଜାରାଜୁଡ଼ା
- (3) ମହାଜନ ସଂପ୍ରଦାୟ
- (4) ଅଣଓଡ଼ିଆ ଜମିଦାର

116. କାହା ରାଜତ୍ବରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଭବ ଘଟିଥିଲା ?

- (1) ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ
- (2) ପାର୍ସୀ
- (3) ମରହଟ୍ଟା
- (4) ବ୍ରିଟିଶ

117. ଇଂରେଜ ଶାସନକାଳରେ କେଉଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଥିଲା ?

- (1) ଇଂରେଜ
- (2) ବଙ୍ଗାଳୀ
- (3) ମରହଟ୍ଟା
- (4) ଓଡ଼ିଆ

118. ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଧିକାଂଶ ଜମିଦାର କାହା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିଥିଲେ ?

- (1) ଅଣଓଡ଼ିଆ କର୍ମଚାରୀ
- (2) ଇଂରେଜ କର୍ମଚାରୀ
- (3) ଅକ୍ଷିକ୍ଷିତ କର୍ମଚାରୀ
- (4) ଅକ୍ଷିକ୍ଷିତ କର୍ମଚାରୀ

119. କେଉଁଟି ‘ଦୀର୍ଘକାଳ’ ର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ ?

- (1) ରାତ୍ରକାଳ
- (2) ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳ
- (3) ସ୍ବଚ୍ଛକାଳ
- (4) ପ୍ରାତଃକାଳ

120. କେଉଁ ସନ୍ଧିବିଚ୍ଛେଦଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଉଦ୍ + ଭବ
- (2) ଉତ୍ + ଭବ
- (3) ଉଦ୍ + ଭବ
- (4) ଉ + ଭବ

Candidates should answer questions from the following Part only if they have opted for **ODIA** as **LANGUAGE – II.**

A horizontal arrow pointing to the right, originating from the right side of the text box.

ଭାଗ V

ଭାଷା II

ଓଡ଼ିଆ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ନିର୍ବାଚନକରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । (ପ୍ରଶ୍ନ 121 - 135)

121. ଜଣେ ମା, ଦ୍ଵିତୀୟ ଶେଣୀର ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନକଲେ —
କିପରି ତାଙ୍କ ପିଲା ଘରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ନଥିବା
କିମ୍ବା ଭାଇଭଉଣୀକଠାରୁ ଶୁଣିନଥିବା ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର
କରୁଛି ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ?

ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କ'ଣ ହୋଇପାରେ ?

- (1) ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଶିଶୁଠାରେ ଭାଷା
ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଇଥାନ୍ତି
ସେତେବେଳେ ସେ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିଥାଏ
- (2) ମଣିଷର ମସ୍ତିଷ୍କର ଆଭ୍ୟନ୍ତର ସ୍ତରରେ ଭାଷା
ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି
- (3) ଗଠନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି ଅନୁଯାୟୀ ଶିଶୁମାନେ
ନୂଆ ନୂଆ ଭାଷା ଆବିଷ୍କାର କରିଥାନ୍ତି
- (4) ବଡ଼ମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଶିଶୁ ଅନୁକରଣ କରିଥାଏ
ଏବଂ ଭାଷା ଶିଖିଥାଏ

122. ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସାକ୍ଷରତାର କୌଶଳ ହେଲା — ଜଣେ
ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଶିଶୁ ଏକ ସଂଗରେ ଗୋଟିଏ
ବହି ପଢ଼ୁଛନ୍ତି । ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ଏବଂ
ଶିଶୁଟି ଉତ୍ତର ମାଧ୍ୟମରେ କଥୋପକଥନ କରିଥାଏ,
ଏବଂ ପରେ ଦୁଇ ଜଣକ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହୁଏ, ଏବଂ ଶିଶୁ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥାଏ ।
ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ —

- (1) କଥୋପକଥନ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠନ
- (2) ପାରସ୍ପରିକ ପଠନ
- (3) ଗନ୍ଧ କଥନ
- (4) ନମୁନା ପଠନ

123. ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଭାଷା ଶ୍ରବଣ କୌଶଳ
କିପରି ଜାଣି ପାରିବେ ?

- (1) ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଶୁଣିବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ
ନିମନ୍ତେ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଦ୍ଵାରା
- (2) ଅନ୍ୟ ଭାଷା କୌଶଳ ସହିତ ନିମିଶାଇ
କେବଳ ଶ୍ରବଣ କୌଶଳ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ
ଦେବା ଦ୍ଵାରା
- (3) ପରୀକ୍ଷା ଭାବରେ ଶୁଣୁଥିବା କଥା ଶୁଣିବାକୁ
ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇବା
- (4) ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷ ଏବଂ ବାହାରେ ଅହରହ
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଦ୍ଵାରା

124. ସ୍ଥାପନା (A) : ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାରେ
ନିଚ୍ଛକତା ଜରୁରୀ ।

ଯୁକ୍ତି (R) : ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ପାଠ୍ୟସାମଗ୍ରୀରେ
ବ୍ୟାକରଣ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗ ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମତବ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି
ବାଛି ।

- (1) (A) ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ (R) ଅସତ୍ୟ
- (2) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ (R), (A) ର
ଯଥାର୍ଥ ଯୁକ୍ତି ନୁହେଁ
- (3) (A) ମିଥ୍ୟା, କିନ୍ତୁ (R) ସତ୍ୟ
- (4) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ (R), (A) ର
ଯଥାର୍ଥ ଯୁକ୍ତି

125. ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତିରେ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ସ୍ଥାନ, ବିଶ୍ୱାସ, ଶିକ୍ଷଣ ପଦ୍ଧତି, ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ଉପଯୋଗୀ ସାମଗ୍ରୀର ସଂସ୍ଥାପନ କେଉଁଠି ଦେଖା ଦେଇଥାଏ ?

- (1) ପଦ୍ଧତିରେ
- (2) ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
- (3) କୌଶଳରେ
- (4) ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ

126. “ଫର୍ମେଟିଭ୍ ଇଡାଲ୍ୟୁଏସନ” କ’ଣ ?

- (1) ପ୍ରାକ୍-ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଧାରା ବା ଶିକ୍ଷାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୋପାନ
- (2) ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଗତିର ଶିକ୍ଷଣରେ ଉନ୍ନତି ସହ ସଂପର୍କ
- (3) ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିଷିଦ୍ଧତା
- (4) ଶିକ୍ଷା-ଶିକ୍ଷଣ ଧାରାରେ କ’ଣ ଘଟୁଛି ଜାଣିବା

127. ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କପାଇଁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ କଲାବେଳେ ଶିକ୍ଷକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାରୀରିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା (TPR) ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତି । TPR ପାଠ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କ’ଣ କରିବେ ?

- (1) କିଛି ଶ୍ରବଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟ ଯୋଡ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ
- (2) ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟଦେବେ ଯାହା ଦଳଗତ ହୋଇ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ କରିବେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ବସି ରହିବେ
- (3) କାର୍ଯ୍ୟ ନଦେଇ କେବଳ ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇ ପାରିବ
- (4) ଶ୍ରେଣୀରେ କିଛି ଶାରୀରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିବେ

128. ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ, ତାର ନିୟମ ଜାଣିବା — ଏହା ବ୍ୟାକରଣର କେଉଁ ପଦ୍ଧତି ଜଣାଇ ଥାଏ ?

- (1) ଯୋଗାଯୋଗମୂଳକ
- (2) ଆଗମନାମୂଳକ
- (3) ବ୍ୟାକରଣ ଅନୁବାଦ
- (4) ନିଗମାମୂଳକ

129. ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷକ ମୁକ୍ତ ଲିଖନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ସେ କେଉଁଥିରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ?

- (1) ଅନର୍ଗଳତା ଓ ସଠିକତା ଉଭୟର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି
- (2) ଅନର୍ଗଳତା ଓ ପ୍ରସଙ୍ଗ
- (3) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ହସ୍ତାକ୍ଷର
- (4) ପ୍ରସଙ୍ଗର ସଠିକତା

130. ‘ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ-ନିମ୍ନ’ ର ଅର୍ଥ ହେଲା — ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅର୍ଥ ଜାଣିବା । ତେବେ ‘ନିମ୍ନ-ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର’ ଅର୍ଥ କ’ଣ ?

- (1) ପାଠ୍ୟର ଶବ୍ଦ ଓ ଖଣ୍ଡ ବାକ୍ୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା
- (2) ପୂର୍ବ ପଠନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିବା
- (3) କ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା
- (4) ପାଠ୍ୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ତଥା କାଳ୍ପନିକ ବିଚାର ଜାଣିବା

131. ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଭାଷା ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ମୂଳ ଦାୟିତ୍ବ ?

- (1) ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଦଳରେ ଭାଗ କରିବା
- (2) ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା
- (3) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା
- (4) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର କଥୋପକଥନ ଆବଶ୍ୟକତା ଜାଣିବା

132. ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ଗୋଟିଏ ବହି ଉଠାଇ ତାର ଡାହାଣ ପଟୁ ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଉଥାଏ । ଏହା କାହା ସହ ସଂପୃକ୍ତ ?

- (1) ତତ୍କାଳୀନ ସାମଗ୍ରୀ
- (2) ତତ୍କାଳୀନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
- (3) ତତ୍କାଳୀନ ସମାଧାନ କୌଶଳ
- (4) ତତ୍କାଳୀନ ସାକ୍ଷରତା କୌଶଳ

133. ସ୍ଥାପନା (A) : ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଜନ୍ମରୁ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିଥିବାରୁ ଭାଷା ଆହରଣ କରିଥାନ୍ତି । ପରିବେଶର ଏଥିରେ କୌଣସି ଭୂମିକା ନଥାଏ ।

ଯୁକ୍ତି (R) : ଭାଷା ଆହରଣରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ-କୈନ୍ଦ୍ରିକ କ୍ଲାସରୁମ୍ ପରିବେଶର ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି —

- (1) (A) ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ (R) ସତ୍ୟ ନୁହେଁ
- (2) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ସତ୍ୟ, ଏବଂ (R), (A) ର ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ନୁହେଁ
- (3) (A) ଅସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ (R) ସତ୍ୟ
- (4) ଉଭୟ (A) ଓ (R) ସତ୍ୟ ଏବଂ (R), (A) ର ଯଥାର୍ଥ କାରଣ

134. ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଧାରରେ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ବାହାର କରିବା କୌଶଳରେ ପଠନ ଶିକ୍ଷା _____ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

- (1) ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷା ପଦ୍ଧତି
- (2) ନିମ୍ନ-ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ପଦ୍ଧତି
- (3) ଗଠନାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତି
- (4) କଥୋପକଥନମୂଳକ ପଦ୍ଧତି

135. ଭାଷା ବିଷୟରେ ଭାବିବା ଓ କହିପାରିବାର ଦକ୍ଷତାକୁ କୁହାଯାଏ —

- (1) ଜରୁରୀ ସାକ୍ଷରତା
- (2) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଅନର୍ଗଳ କଥନ
- (3) ବୃହତ୍ ଭାଷାତାତ୍ତ୍ବିକ ଦକ୍ଷତା
- (4) ଧ୍ବନିତାତ୍ତ୍ବିକ ଜ୍ଞାନ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନ ଅନୁଛେଦଟି ପାଠକରି ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା 136 – 142 ର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

ସଂସାରତ୍ୟାଗୀ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଜଣକ ବିରାଡ଼ିଟିଏ ପାଳିଲେ ବୋଲି ଶେଷରେ ବିରାଡ଼ିକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ତାଙ୍କୁ ସଂସାର ସହିତ ଛନ୍ଦି ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ହିପ୍ପୀର ଯତ୍ସାମାନ୍ୟ ମନେ ହେଉଥିବା ସମ୍ବଳ ବିରାଡ଼ି ଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ଓ ସେତକ ତାକୁ ସଂସାର ସହିତ ବାନ୍ଧି ରଖିବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ । ସଂସାର ସହିତ ରହିବା ମାନେ ସଂସାରକୁ ଘଷି ମାଜି ସରସ ସୁନ୍ଦର କରିବା । ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ସଭ୍ୟତା ଗଢ଼ିବା । ହୋଟେଲରେ ଖାଉଥିବା, ଉଡ଼ାଜାହାଜରେ ଉଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଦେଶରୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଯାଉଥିବା, ମଦ ଓ ମ୍ୟୁଜିକ୍‌କୁ ଛାଡ଼ି ନ ଥିବା ହିପ୍ପୀ ଧର୍ମୀ ଲୋକଙ୍କର ସଭ୍ୟତାର ନିନ୍ଦାକୁ ତେଣୁ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯାଏନା । ଉଲଗ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଚରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା କୁହାଯିବ । ସେମାନେ

କହନ୍ତି, ସେମାନେ ଉଲଗ୍ନ । ଆମେ ଦେଖୁ, ସମସ୍ତେ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ! ଅବଶ୍ୟ ସେ ପୋଷାକ ସବୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ପୋଷାକ । ଥରେ ଜଣେ ରାଜା ଲୋକଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଦୃଶ୍ୟ ପୋଷାକ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗହଣରେ ରାଜ୍ୟସାରା ମହା ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ବୁଲିଥିଲେ । ଲୋକେ ବୁଝିଲେ ରାଜା ଲଙ୍ଗଳା । ତେଣୁ ସେପରି ଭୁଲର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବୁ କାହିଁକି ? ବହୁମୂଲ୍ୟ ଦେଇ କିଣିଥିବା ଅଦୃଶ୍ୟ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ସେମାନେ ଆମ ପାଖରେ ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇ ବଞ୍ଚିପାରିବାର ଅହଙ୍କାର କରନ୍ତି । ଆମେ ଜାଣୁ, ଆଦାମ୍ ଓ ଇଭ୍‌ଙ୍କ ଘର ଠାରୁ ମଣିଷ ଲଙ୍ଗଳା ହେବାର କ୍ଷମତା ହରାଇଛି ।

ପାଞ୍ଚ ହଜାର ବର୍ଷ ଧରି ସଭ୍ୟତାର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବଞ୍ଚି ଆସିବା ପରେ ସଭ୍ୟତାର ସଂସ୍କାରଗୁଡ଼ିକୁ ମନ ଭିତରୁ କାଢ଼ି ଫିଙ୍ଗିଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସଭ୍ୟତା ଗୋଟିଏ ବାହ୍ୟ ସାଜ ନୁହେଁ ଯେ ତାକୁ ଉତାରି ଦେଇ ହେବ । ମଣିଷର ବୁଦ୍ଧି ସଭ୍ୟତାର ରୂପକାର ।

136. ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଜଣକ କାହାପାଇଁ ସଂସାରରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇଥିଲେ ?

- (1) ମୋହ ପାଇଁ
- (2) ଶିଷ୍ୟ ପାଇଁ
- (3) ବିରାଡ଼ି ପାଇଁ
- (4) ଶୁକପକ୍ଷୀ ପାଇଁ

137. ‘ସମ୍ବଳ’ ଅର୍ଥ କ’ଣ ?

- (1) ଜନ
- (2) ମନ
- (3) ପାନ
- (4) ଧନ

138. ସଂସାରରେ ରହିବାମାନେ ହେଉଛି _____ ଗଢିବା ।

- (1) ସଭ୍ୟତା
- (2) ଗୋଷ୍ଠୀ
- (3) ସମାଜ
- (4) ସଂପ୍ରଦାୟ

139. ହିପ୍ପୋ ମାନଙ୍କର ପୋଷାକକୁ କ’ଣ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ?

- (1) ଛିଣ୍ଡାପୋଷାକ
- (2) ରଜିନପୋଷାକ
- (3) ଅଦୃଶ୍ୟପୋଷାକ
- (4) ମଳିନପୋଷାକ

140. ‘ପୁନରାବୃତ୍ତି’ _____ ର କେଉଁ ବିଚ୍ଛେଦଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ପୁନଃ + ଆବୃତ୍ତି
- (2) ପୁନ + ରାବୃତ୍ତି
- (3) ପୁନରା + ବୃତ୍ତି
- (4) ପୁ + ନରାବୃତ୍ତି

141. ମଣିଷ କେବେଠାରୁ ଲଙ୍ଗଳା ହେବାର କ୍ଷମତା ହରାଇଛି ?

- (1) ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରସ୍ତର ଯୁଗରୁ
- (2) ଆଦିମ ସଭ୍ୟତାରୁ
- (3) ବିଜ୍ଞାନ ଆସିବା ପରଠାରୁ
- (4) ଆଦାମ୍-ଇଭ୍‌ଙ୍କ ପରଠାରୁ

142. ସଭ୍ୟତାର ରୂପକାର ବୋଲି କାହାକୁ କୁହାଯାଇଛି ?

- (1) ମଣିଷର ରୁଚିକୁ
- (2) ମଣିଷର ବୁଦ୍ଧିକୁ
- (3) ମଣିଷର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମନୋଭାବକୁ
- (4) ମଣିଷରଜ୍ଞାନକୁ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନ ଅନୁଛେଦଟି ପାଠକରି ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା
143 - 150 ର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର ।

ଉନ୍ନତି ଆଦର୍ଶର ଅନୁସରଣ କରିବାହିଁ ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । କୌଣସି ଉନ୍ନତିର ଶେଷ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ ଯେତିକି ଅଗ୍ରସର ହେବ, ଆଦର୍ଶ ସେତିକି ଉନ୍ନତତର ଆକାର ଧାରଣ କରି ତାହାର ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ । ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଦେଖାଯାଏ, ଆଦର୍ଶର ତୁଳନାରେ ମନୁଷ୍ୟର ଲବ୍ଧ ଉନ୍ନତି ଅତି ଅକିଞ୍ଚିତ୍‌କର, ଅଥଚ ପ୍ରାଥମିକ ହୀନାବସ୍ଥା ସଙ୍ଗେ ତାହାର କେତେ ପ୍ରଭେଦ !

ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ଇତିହାସ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ଅସ୍ତିତ୍ବ ନ ଥିଲା କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଏକା ଯେ ଭାରତବାସୀମାନେ ପ୍ରାଚୀନକାଳର ଇତିହାସ ଲେଖିବାକୁ ଶିକ୍ଷା କରି ନ ଥିଲେ, ତାହା ନୁହେଁ । ଭାବି ଦେଖିଲେ କୌଣସି ଜାତିର ପୂର୍ବପୁରୁଷାନେ ଏ ଅପବାଦରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତିର ପ୍ରାଚୀନ ଇତିହାସ କେବଳ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କ୍ଷମତାଶାଳୀ ବୀରପୁରୁଷଙ୍କର କଳ୍ପନାମିତ୍ରିତ ବିବରଣାବଳୀ ଆଉ କିଛି

ନୁହେଁ । ସେହି ବୀରମାନେ ଦେବତା ବା ଦେବ ଅଂଶରେ ଜାତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଲୌକିକ । ତେବେ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଦେଶରେ କଳ୍ପନାର ମାତ୍ରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ । ସେହି କଳ୍ପନାରାଶି ଭେଦ କରି ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଲାଭ କରିବା ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ହିନ୍ଦୁଜାତି ଚିରକାଳ କଳ୍ପନାପ୍ରିୟତା ନିମିତ୍ତ ଖ୍ୟାତ । ସକଳ ବିଷୟରେ ଏମାନେ କଳ୍ପନାର ଚରମସୀମାରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହୋଇ ଛାଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀନ ଚିକିତ୍ସାଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେପରି ରସିକତା, ଭାବୁକତା, ଅଳଙ୍କାର ଓ ଆଡ଼ମ୍ବର ସମାବେଶ ଦେଖାଯାଏ, ଅନ୍ୟ ଦେଶର କାବ୍ୟ ନାଟକାଦିରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ହେଉ, ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଏହି ପ୍ରକାର କଳ୍ପନାମିତ୍ରିତ ବିବରଣାବଳୀ ଆତ୍ମେମାନେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଇତିହାସ ବୋଲି କୌଣସି ବସ୍ତୁ ପାଇ ପାରୁ ନାହିଁ । କେଉଁଠାରେ ବା ଏହି ବିବରଣୀମାନ ଇତିହାସ ଆଖ୍ୟା ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି, କେଉଁଠାରେ କାବ୍ୟ, ନାଟକ, ପୁରାଣ ଇତ୍ୟାଦି ଆକାର ଧାରଣକରି ରହିଅଛି ।

143. କାହାର ଶେଷ ନାହିଁ ବୋଲି ଲେଖକ ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି ?

- (1) ଧନର
- (2) ଉନ୍ନତିର
- (3) ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟର
- (4) ଆଦର୍ଶର

144. ‘ _____ ’ ଯେତିକି ଆଗେଇବ, ଆଦର୍ଶ ସେତିକି
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେବ ।

- (1) ଧର୍ମଧାରଣା
- (2) ସଂସ୍କୃତି
- (3) ମନୁଷ୍ୟ
- (4) ସଭ୍ୟତା

145. ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ କାହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନଥିଲା ?

- (1) ପ୍ରଗତିର
- (2) ଇତିହାସର
- (3) ପ୍ରାଚୀନତାର
- (4) ଆଦର୍ଶର

146. ‘ଅପବାଦ’ — କହିଲେ କ’ଣ ବୁଝାଏ ?

- (1) ଦୁର୍ଗୁଣ
- (2) ଦୁର୍ନାମ
- (3) ଦୁଃଖ
- (4) ଦୁର୍ନୀତି

147. କ୍ଷମତାଶାଳୀ ବୀରପୁରୁଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିପରି
ଥିଲା ?

- (1) ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ
- (2) ଅଲୌକିକ
- (3) ଘୃଣାଯୋଗ୍ୟ
- (4) ଲୌକିକ

148. ହିନ୍ଦୁଜାତି କେଉଁଥିପାଇଁ ସୁଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛି ?

- (1) ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିବାରୁ
- (2) କର୍ମଠ ହୋଇଥିବାରୁ
- (3) କଳ୍ପନାପ୍ରିୟତା ପାଇଁ
- (4) ସଂସ୍କୃତିସଂପନ୍ନ ହୋଇଥିବାରୁ

149. ପ୍ରାଚୀନ କାଳର କଳ୍ପନାଶ୍ରିତ ବିବରଣୀ କେଉଁଥିରେ
ସ୍ଥାନପାଇଥିବା କଥା ଲେଖକ କହିଛନ୍ତି ?

- (1) ଜ୍ୟୋତିଷଶାସ୍ତ୍ରରେ
- (2) ଇତିହାସରେ
- (3) ଚିକିତ୍ସାଶାସ୍ତ୍ରରେ
- (4) ବେଦରେ

150. ‘ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ’ ରେ କେଉଁ ଉପସର୍ଗ ରହିଛି ?

- (1) ସମ୍
- (2) ସ୍ତୁ
- (3) ପରା
- (4) ଉପ

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଭଲ ଭାବରେ ପାଠ କରନ୍ତୁ :

1. ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବା କଥା, ତାର ବର୍ଣ୍ଣନା ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକର କରାଯାଇଅଛି, ଯାହାକୁ ଆପଣ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଆଗରୁ ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ପଢ଼ିନିଅନ୍ତୁ ।
2. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ 4ଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି । ତତ୍ତ୍ୱଧ୍ୟରୁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଗ୍ରହଣୀୟ ଉତ୍ତରକୁ ହିଁ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ପୃଷ୍ଠା-2 ରେ ବୁଲ୍/ବୁଲ୍ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ୍ ପେନ୍‌ରେ ମାର୍କ କରନ୍ତୁ । ଥରେ ମାର୍କ କଲା ପରେ ଏହାକୁ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବଦଳାଯିବ ନାହିଁ ।
3. ଉତ୍ତରପତ୍ରକୁ ମୋଡ଼ିମାଡ଼ି ଭାଙ୍ଗ କରାଯିବ ନାହିଁ ଅଥବା କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦାଗ ଅଥବା ଚିହ୍ନ ଲଗାଯିବ ନାହିଁ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜାଗାରେ ରୋଲ୍‌ନମ୍ବର ଲେଖାଯିବ ନାହିଁ ।
4. ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଓ ଉତ୍ତରପତ୍ରକୁ ଧ୍ୟାନପୂର୍ବକ ପଢ଼ନ୍ତୁ, କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ (କେବଳ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଓ ଉତ୍ତରପତ୍ରର କୋଡ ଓ ସଂଖ୍ୟାର ଭିନ୍ନତା ଛାଡ଼ି) ଦ୍ୱିତିୟଥର ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ ନାହିଁ ।
5. ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଓ ଉତ୍ତରପତ୍ରରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ କୋଡ ଓ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଗଣ ଠିକ୍ ନିୟମରେ ହାଜରି ପତ୍ରରେ ଲେଖନ୍ତୁ ।
6. OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରର କୋଡକୁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ ମଣିନି ପଢ଼ିବ, ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ସୂଚନା ଅଧିକାରୀ ଛାଡ଼ନ୍ତୁନାହିଁ ଓ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ରର ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଭିନ୍ନ ହେବା ଦରକାର ନୁହେଁ ।
7. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା ହାଲ/କକ୍ଷରେ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ଛଡା କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପାଠ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ, ମୁଦ୍ରିତ ଓ ହସ୍ତଲିଖିତ କାଗଜ ପର୍ଚ, ପେଜର, ମୋବାଇଲ ଫୋନ, ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ଉପକରଣ ଓ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ସାମଗ୍ରୀ ନେବା ଓ ଉପଯୋଗ କରିବେ ନାହିଁ ।
8. ମୋବାଇଲ ଫୋନ ବେତାର ସଂଘର ବସ୍ତୁ ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ବସ୍ତୁ ପରିକ୍ଷାହୀନ କୁ ନେବା ମନା । ଏହି ସୂଚନାକୁ ପାଳନ ନ କଲେ ଏହାକୁ ଅନୁଚିତ ସାଧନ ମାନିନାକୁ ହେବ ଓ ପରିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବିରୁଦ୍ଧର କଠୋର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯିବ, ଦୟାପୂର୍ବକ ଆପଣ ଏସବୁ ଉପକରଣ ପରୀକ୍ଷା ହଲକୁ ନେବେନି ।
9. ପରୀକ୍ଷକ ଚାହିଁବା ମାତ୍ରକେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ତା'ଙ୍କୁ ଡନଖି ନିମିତ୍ତ ଦେଖାଇବେ ।
10. କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ ବା ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ନିଜ ଆସନ ଛାଡ଼ି ଯିବେ ନାହିଁ ।
11. ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ପତ୍ର ଓ ହାଜରି ପତ୍ରର ହସ୍ତାନ୍ତର ନ କରି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ପରୀକ୍ଷା ହାଲ/କକ୍ଷ ଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ହାଜରି ପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ନ ଥିଲେ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉତ୍ତର ଖାତା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅସାଧୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି, ବୋଲି ଧରିନିଆଯିବ । ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ନିଜ ବାମ ହାତର ଅଂଗୁଠିର ନିଶାନ ହାଜରି ପତ୍ରରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଅବଶ୍ୟ ଲଗାନ୍ତୁ ।
12. ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ/ହସ୍ତଚାଳିତ ପରିଗ୍ରହକ ବସ୍ତୁ ଉପଯୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
13. ପରୀକ୍ଷା ହାଲ/କକ୍ଷ ପରିଗ୍ରହନା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପରୀକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା ନିୟମ ଓ କାନୁନ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେବ । ଅସାଧୁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା ନିୟମ ଓ କାନୁନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।
14. କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଓ ଉତ୍ତରପତ୍ରର କୌଣସି ଭାଗକୁ ଅଲଗା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।
15. ପରୀକ୍ଷା ସରିଲା ପରେ, ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ହାଲ/କକ୍ଷ ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତର ପତ୍ର ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେବେ । ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ନିଜ ସଙ୍ଗରେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତକକୁ ନେଇ ଯାଇ ପାରିବେ ।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue/Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the Examination Hall/Room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his / her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left-hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Room/Hall. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के **पृष्ठ-2** पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह **नीले/काले बॉल पॉइंट पेन** से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी के विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। **परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अँगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।**
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा-हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. **परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी कक्ष/हॉल छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।**